

musta väärt süüd, waid kõik wigadused langesiwad peremehe ja perenaise kaela, kelle dälusega ja kiusamis- tega ükski ristiinimene ei wõinud läbi saada. Kui Ülewainu Mihkel noorem peremees ja wähem inimeste tundja oleks olnud kui praegu, siis pidanud ta mehi nende jutu mööda ingliteks tunnistama, kellel muud seeks ei puudunud kui tiiwad, ja neid kui õnnesaaki mõlema kätte kinni wõtma. Aga tema ei teinud seda, waid kuulas ärksal kõrwal pakujate kõnelt, kunni ta wiimaks lühidelt wastuseks andis: „Tule nädala pärast jälle tagasi, ma pean esiteks järel nõudma, kas kõik nõnda on, kuida sa mulle oled rääkinud, sest et mul luhti ei ole pörsast kotis minna ostma“. Ehk küll kõik sulased kui ühest suust kostsid, et neil taganõudmise pärast mitte pisemat kartust ei olla, sest et keegi neile süüd ega laimust ei wõida anda; siiski näitas naljakas, et kiidetut meestest määratud ajal mitte ühtainust teistkorda tagasi ei tulnud. Nemed olid wist teistes paikades kõik paremat teenistust leidnud, kuhu neid ehk järelkuulamata oli wasta wõetud.

Et siin lähikese aja ja kitsa ruumi pärast sulaste palumistest ja peremehe walitemisest pikemalt wõimalik ei ole rääkida, saagu aga lühidelt nimetatud, mil wiisil Põllupap wiimaks ommetegi ühe sulase leidis, kes temal meelega pärast näitas ja kellega ta kaupa leppis. Asi sündis nõnda. Tema oli ühel pühapääwal kirikust ja palvemajast tulles Peeter Mõistandiga kokku saanud, kus Peeter temale kõneles, kuida ta paari pääwa eest ühe pilleti peale wäljalastud noore soldatiga tutwustanud, kes parajalt endale teenistuse paika

otsida ja pealt nähes üks mõisilik ja wiisakas mees olla. „Tema oli“ — ütles Mõistand — „tänamu kewade kahelja aasta eest R... wallast rekrutiks antud ja nüüd pilleti peale wälja lastud, kus wahel ajal wanemad tal mõlemad mulda läinud, niisama wäha ligemaid sugulasi seal elamas, ega kaa kellelgi peremehele sedapuhku sulast tarwis, mispärast ta nüüd wõõrast wallast teenistust otsib. Rahwa suust kostab temale igalt poolt kiitust ja tõendab seda, mis mees pealt näitab. Tema läks praegu kõrtsi piipu põlema sütitama, astume tema kannul tuppa, siis wõid teda oma silmaga näha saada“. — Peeter ei pannud õnnele tähele, kuida Mihkli mõelad kõrtsi nimetamist kuuldes silmapilgul wist läksiwad, sest kõrtsikäil ja tema tulewa pääwade sulane olid kaks asja, mis tema arwamisel kogunisti ühte ei sündinud. „Ei, wennike,“ — kostis Põllupap — „minu jalga muidu kõrtsi tuppa ei ulata, kui pakasel talwel teed käies, kus hobuse jõotmise aega külma pärast õues ei jdua oodata; suwel istun wantril ja maitzen seal leiwapalukest. Pealsin ma pühast kojast tulles oma jalga kõrtsi pörandale wiima, siis oleks see, kui heidaksin ma puhta särgiga mudalomp“. — Sel silmapilgul tuli sdamees, wäe- teenistuse mantlis kõrtsi ukselt wälja, Mõistand astus paari sammu ligemale ja ütles, et tema naabril, Ülewainu peremehele sulast tarwis olla, ja kas noorel mehel luhti ei ole sinna teenima minna. Mihkel läks nüüd teretates nende seltsi ja alustas soldatiga pikemat juttu. Kui nemed natuke aega üks teisega sõnast wahetanud, pidi Põllupap oma südames tunnistama,